

Örebro Volley möter danska mästare i kväll

Örebro-Kuriren

SPORT

019-603 62 50 • sporten@orebro-kuriren.se

Fredag 22 oktober 2004

Krönika

Är "idiot" rätt ord?

Pelle Blohm: "Det är farligt att se bråkmakarna som ointelligenta varelser som inte fattar vad dom gör"

När jag tar fram Svenska akademiens ordlista och slår upp ordet idiot så finner jag förklaringen dum-bom. Tittar jag på idioti så läser jag under en förklaring som lyder "svår grad av intellektuell efterblivenhet".

Det är vad i princip alla skribenter och annat fotbollsfolk kallat de AIK-supportrar som stod för den stora skandalen på Råsunda i måndagskväll på derbyt mellan Hammarby och Allmänna idrottsklubben från Solna.

Jag är inte så säker på att vi slentrianmässigt ska kalla alla de här personerna för just idioter. Visst finns det en del av den varan av de som syns längst fram där kamerorna rullar. Men de här kidsen är bara kanonmat. Ledarna och uppvisarna står troligtvis långt upp på läktaren med armarna i kors, en snus under läppen och hånflinar nöjt åt utvecklingen bakom fotbollsmålet nere vid grindarna. Och dessa killar är inte intellektuellt efterblivna, dom vet precis vad dom gör. Jag tror det är farligt att underskatta bråkmakarna och göra gänget till ointelligenta varelser som inte fattar vad dom gör. Jag tror man måste göra precis tvärtom och ta ledarna på allra blodigaste allvar. Ringa in individerna och behandla ledarna som de brottslingar dom är. Samtidigt är det viktigt att identifiera ynglen som vill upp till ledande roller och dessa finns säkert bland vildarna som var tuffa framför poliserna i måndags. Gamlingar försvinner nya kommer till, generationsskiften finns även inom huliganerna och andra kriminella nätverk.

Det räcker att se den brasilianska filmen Guds Stad (som visserligen är många gånger våldsammare än oroligheterna på Råsunda) för att förstå

att första gängmentalitetens destruktiva tankevärld. Där i de fattiga

ghettoförortererna handlar det om att äga sitt territorium, tjäna snabba pengar, undanröja motståndare och hot. Det handlar om liv och död. Är man inte på sin vakt kommer yngre kaxigare gäng och åter upp en och tar över.

Det är en ständig kamp om herraväldet. Här på fotbollsläktarna handlar det om makten över händelseutvecklingen, att styra sina trupper in i kaos. Makten över spelare och ledares skräck och räds-lor. Makten att få vara så inflytelserik att man kan avsätta klubbars styrelser och tränare. Makten som kan säga att man är någon mer än den kontorsrätta som dom är i sina vardagliga liv.

De här personerna älskar spänningen kring våldet, det är ett missbruk, adrenalinnissbruk. I en annan värld tror jag att många av de inblandade lika gärna skulle kunna hoppa basejump från höga byggnader, klättra i omöjliga berg, köra motorcyklar i 250 kilometer i timmen i rusnings- trafik eller ta värvning i krig som legosoldater. Det är triggern som ger blodrusningen som dom är ute efter. Kontrollen och makten över sig själva och andra, eller att tappa kontrollen för ett ögonblick och känna sig sårbara. De äldre styr de yngre som gör allt för att visa upp sig och klättra på hierarkistegen för att en dag själva få styra. Man kan tycka att alla de här personerna är drägg, jag ställer upp på det. Jag tycker också att det dom håller på med är idiotiska handlingar som ska avskys och föraktas men jag tror inte vi ska dra alla över en kam och se dom som varelser med ett IQ under 25 som beteckningen är för dumhet i samma ordbok som jag började citera ifrån. Mycket av det som händer är mer planerat än vi tror.

Det handlar om kriminalitet och det ska straffas på samma sätt som andra kriminella handlingar.

Det otäcka är att de senaste supporterbråken uppstått precis i en tid då det börjat snackas om publik-kris, dålig allsvensk fotboll och andra negativa tankar. Det är precis som att våldet stått och väntat utanför arenagrindarna tills det återigen bör-

Upprörande upplopp. "Kidsen vid stänglet är kanonmat. Ledarna som har organiserat kaoset står i bakgrunden och njuter". Pelle Blohm varnar för att underskatta krafterna bakom läktarvåldet.

FOTO: SCANPIX

jat lukta blod och svavel från den där cirkeln som förflyttar sig mellan positiva och negativa tidsperioder. Det verkar nästan regisserat, ett manus som någon har skrivit ihop om våra liv, samme någon trycker på lite knappar för att sätta igång den negativa stigen runt till positivt igen.

Faktiskt så gick fotbollsrorelsen och journalisterna i dess släptåg in i den här säsongen med samma hysteriska intresse och övertro som de tre säsongerna innan. Men någonstans på vägen ändrades attityderna, jag kan inte riktigt säkert säga när. Det som många viskat om i ett par år med en överskattad allsvenska och tveksam fotboll började yppas officiellt i kvällstidningar och i TV-program. När det väl händer så börjar den där vilsna massrörelsen som jag så ofta skriver om röra på sig. Det började bli lite inne att vara pessimistisk istället för onaturligt optimistiska som många varit innan. Sakernas tillstånd började förändras utan att det gick att påverka, det startades en process som inte verkar gå att stoppa. Det är

lite Arkiv X över det hela, övernaturligt. Kosmiska krafter som drar fotbollen allt djupare ner i skiten igen efter att ha upplevt en guldålder. Det verkar som sagt inte gå att stoppa och mitt i allt detta står huliganerna redo till kamp, destruktivitet och söndra för att härska.

När jag spelade i allsvenskan blåste det sibiriska vindar över fotbollen. Det var terror-Tommy i Djurgården, AIK-supportrar brände upp en kyrka utanför Norrköping eller slog in grindar på bortaståplats på Idrottsparken. Janne Eriksson som bytte klubb utlöste hatkampanjer med en mindre bomb inplanterad på samma Idrottspark. Jesper Jansson fick fly till Norge beroende på trakasserier av fans.

Det var en mörk tid. Sedan kom ljuset och fotbollen fyllde arenorna och blev folksport som den tidigare varit. Nu är solen på väg in i molnen igen. Hur många år det tar att komma ut igen det får vi se. Men det kommer att ske för en vandring i en cirkel innebär alltid att man kommer tillbaka dit man startat.

